U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a Mgr. Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **AGRO COMERCE s.r.o.,** se sídlem Libušská 319/126, Praha 4, zast. Mgr. Vratislavem Vlčkem, advokátem se sídlem Běluňská 258/68, Praha 9, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství,** se sídlem Masarykova 31, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 8. 6. 2016, č. j. 10 Af 39/2016 - 32,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobce (dále stěžovatel) se domáhá zrušení shora označeného usnesení městského soudu, kterým nebyl stěžovateli přiznán odkladný účinek podané žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 3. 2016, č. j. 10769/16/5100-41453-711484.

Stěžovatel podal v souladu s poučením soudu proti usnesení městského soudu kasační stížnost, ve které tvrdí, že splnil veškeré zákonné podmínky pro přiznání odkladného účinku ve smyslu § 73 s. ř. s.; odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu, v níž se uvádí, že musí být žalobcům z řad dotčené veřejnosti vyhovováno k jejich návrhům na přiznání odkladného účinku správní žaloby tak, aby nemohlo docházet k situacím, kdy v době rozhodování o správní žalobě již by byl povolený záměr nevratně realizován (viz rozsudky sp. zn. 1 As 13/2007, sp. zn. 1 As 39/2006).

Stěžovatel považuje napadené usnesení za nezákonné, protože městský soud nesprávně posoudil jednu z podmínek pro přiznání odkladného účinku, totiž, že právní následky rozhodnutí žalovaného o zamítnutí návrhu na vyloučení majetku z daňové exekuce znamenají pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, pokud dovodil, že povinnosti uložené správním

rozhodnutím nelze bez dalšího považovat za újmu ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s., a že pokud by pouze existence správním orgánem uložené povinnosti měla založit podmínky pro aplikaci § 73 odst. 2 s. ř. s., institut odkladného účinku žaloby by nadále nebyl povahy výjimečné, ale natolik obecné, že by bylo možné konstatovat bez dalšího existenci zákonného odkladného účinku žaloby. Tento názor je dle stěžovatele v rozporu s ústavním pořádkem chráněným právem žalobce vlastnit majetek a právem na jeho ochranu.

Stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný má za to, že napadené usnesení bylo vydáno v souladu se zákonem a navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval splněním podmínek řízení, neboť pouze v tomto případě může být kasační stížnost soudem meritorně projednána.

Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

Podle § 73 odst. 5 s. ř. s. může soud usnesení o přiznání odkladného účinku i bez návrhu usnesením zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly.

Podle § 104 odst. 3 písm. c) s. ř. s. je kasační stížnost nepřípustná proti rozhodnutí, které je podle své povahy dočasné.

Soudní řád správní koncipuje institut odkladného účinku jako výjimečné opatření umožňující soudu prolomit právní účinky pravomocného rozhodnutí správního orgánu, které musí být považováno za zákonné a věcně správné, dokud není zákonným postupem zrušeno (presumpce platnosti a správnosti rozhodnutí). Procesní předpis proto výslovně zavedl pravidlo, že podání žaloby nemá odkladný účinek, pokud soudní řád správní nebo zvláštní zákon nestanoví jinak. Přiznání odkladného účinku rozhodnutím soudu představuje výjimku z pravidla a musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, jež naplňují zákonem předepsané podmínky.

Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu je rozhodnutí o odkladném účinku žaloby rozhodnutím, které je podle své povahy dočasné (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2004, č. j. 5 As 52/2004 – 172, č. 507/2005 Sb. NSS), v němž bylo vysloveno, že *„přiznáním odkladného účinku žalobě se pozastavují účinky napadeného rozhodnutí správního orgánu do skončení řízení před soudem (§ 73 odst. 3 s. ř. s.). V tomto smyslu jde o stejný důsledek, který s sebou přináší aplikace § 38 odst. 4 s. ř. s., o předběžném opatření, jež zaniká nejpozději dnem, kdy se rozhodnutí soudu, jímž se řízení končí, stalo vykonatelným. Obdobně i toto usnesení lze i bez návrhu zrušit (§ 73 odst. 4 s. ř. s.), ukáže-li*

se v průběhu řízení, že pro jeho přiznání nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly.

Rozhodnutí o odkladném účinku žaloby jako procesní institut je zcela nepochybně svou povahou rozhodnutím dočasným, neboť má pouze omezené trvání; není-li zrušeno soudem, zaniká z moci zákona. Soudní řád správní celé ustanovení § 104 koncipuje natolik jednoznačně, aby nevznikaly žádné pochybnosti o jeho správné aplikaci; kasační stížnost považuje za nepřípustnou ve věcech volebních, týkaje se nákladů řízení, důvodů rozhodnutí, opětovného rozhodnutí soudu prvého stupně, vedení řízení, rozhodnutí povahy dočasné a konečně absence důvodů uvedených v § 103 s. ř. s. a důvodů prve neuplatněných. Z uvedeného výčtu je zřejmé, že zákonodárce neposkytuje prostor pro další konkretizaci dle zvláštních okolností případu, když z hlediska právní teorie i soudní praxe je zcela zřejmé, co se míní vedením řízení i rozhodnutím dočasné povahy. Dočasnou povahu má i rozhodnutí, jímž byl – jako v případě stěžovatele – návrh na přiznání odkladného účinku žalobě zamítnut. Zamítavé rozhodnutí totiž nijak nepředjímá postup soudu při rozhodování o věci samé (srov. např. NSS 1 Ans 23/2003).”

Dočasný charakter rozhodnutí o odkladném účinku žaloby ve správním soudnictví potvrdil i Ústavní soud, který v usnesení ze dne 9. 6. 2005, sp. zn III ÚS 156/05, publ. pod č. 13/37 Sb. ÚS, uvedl, že „*rozhodnutím dočasným je nepochybně i rozhodnutí, kterým soud rozhoduje o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku žalobě, a to bez ohledu na to, zda soud podanému návrhu vyhoví či nikoli. Rozhodnutí krajského soudu, kterým byl zamítnut návrh na přiznání odkladného účinku žalobě, nijak neovlivňuje průběh samotného řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu. Pokud by této žalobě bylo vyhověno a meritorní správní rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno, lze se postupem, který je upraven v zákoně č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů, domáhat náhrady škody způsobené nezákonným rozhodnutím.*“

Je pravdou, že městský soud pochybil, pokud stěžovatele nesprávně poučil o možnosti podat kasační stížnost, ačkoli mu judikatura Nejvyššího správního soudu, která shledala v případě odkladného účinku zákonnou výluku ze soudního přezkumu, musela být nepochybně známa. To však nic nemění na tom, že kasační stížnost stěžovatele směřuje proti usnesení, které je z výše uvedených důvodů rozhodnutím podle své povahy dočasné a ze soudního přezkumu vyloučeno.

Nejvyššímu správnímu soudu proto nezbylo, než kasační stížnost podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 120 s. ř. s. odmítnout.

Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 3 větu první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. ledna 2017

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu